

מנה בנתן

שינון הדף היומי בדון קצרו

לע"נ הגה"צ רבי יעקב יצחק בן רבי אברהם צבי גלינסקי זצוק"ל
 הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 57 פרשת בשלח תשפ"א

פסחים עא-עז

שכולם זקוקים לו, ור"מ סובר שגם השוחט לשם אימורי ציבור פטור, השוחט בשבת שלא לאוכליו ולא למנויו לערלים ולטמאים חייב ואם שחט לשם אוכליו ושלא לאוכליו למנויו ולא למנויו למולים וערלים לטמאים ולטהורים פטור, השוחט ונמצא בעל מום פטור שחט ונמצא טריפה במקום נסתר פטור, וכן השוחט ונודע שמשכו ממנו הבעלים את ידם או שמתו או שנטמאו פטור כי שחט ברשות.

דף עב גמרא אם נאמר שהמשנה דיברה בטועה א"כ מוכח מכאן שעקירה בטעות נקראת עקירה ואם נאמר שמדובר בעוקר לשם משהו אחר, א"כ כשנחלקו ר"א ור' יהושע בסיפא בראויים ואם מדובר בעוקר אין הבדל בין ראויים לאינם ראויים, וא"כ נחלקו בטועה וברישא מדובר בעוקר, ור' אבין אומר שניתן להעמיד כך את המשנה הרישא בעוקר והסיפא בטועה, וכן אמר ר' אבהו לר' יצחק בר יוסף כשהיה בקהל גדול, ור' יוסף שנה ממנו מ' פעמים עד שהיה כמונח בכיסו.

ר"א למד במשנה זבחים ששינה שמם מפסח ולכאורה אינו דומה שהרי בפסח מדובר בעוקר ור"א דיבר בטועה, ואם לר"א אין חילוק בין טועה לעוקר ר' יהושע יכול לומר לו שאין לדמות עוקר לטועה, ויש לומר שר' יהושע באמת אומר שלדעתו יש חילוק בין טועה לעוקר אך גם לדעתך שאין לחלק בזה אך תודה שיש לפרוך שבפסח שינה שמו לדבר האסור וזבחים שינה לדבר המותר, ואח"כ ר"א הוכיח מאמורי ציבור ור' יהושע פרך לו שלאמורים יש קיצבה ולפסח אין קצבה אך קשה שבמשנה בשבת שינו שמי שיש לו ב' תינוקות אחד למול בשבת ואחד אחר שבת ושכח ומל את של אחר שבת בשבת חייב, ואם אחד צריך למול בערב שבת ואחד בשבת, ומל את של ערב שבת בשבת לר"א חייב חטאת ולר' יהושע פטור ולכאורה שם יש קצבה שיש רק ב' תינוקות, ורב אמי מעמיד שמדובר שם שקדם ומל את של ערב שבת בשבת שהוא טרוד למול את התינוק שזמנו בשבת, וכאן מדובר שכבר שחט את האמורי ציבור שכבר אינו טרוד לכן חייב, אך קשה שר"מ אומר בזה ששחט אימורי ציבור פטור ור' חייא שנה בשם ר"מ שר"א ור' יהושע לא נחלקו במקרה שהיו ב' תינוקות של ערב שבת ומל את של ערב שבת בשבת שחייב ונחלקו רק במי שיש לו ב' תינוקות אחד למול אחר שבת ואחד בשבת, ומל את של אחר שבת בשבת לר"א חייב חטאת ולר' יהושע פטור, ולכאורה אם ר' יהושע פטר כשלא עשה מצוה איך הוא מחייב כשעשה מצוה, וביארו בבית ר' ינאי שברישא מדובר שכבר מל את של שבת בערב שבת שלא ניתנה שבת להדחות אצלו, **עמוד ב** ובסיפא ניתנה שבת להדחות אצלו, אך לכאורה כאן ניתנה שבת להדחות לקרבן ציבור ורב אשי אומר שגם במילה ניתנה השבת להדחות לגבי תינוקות מהעולם, ואמר לו רב כהנא הרי לגבי המוהל הזה לא ניתנה שבת להדחות

בשאר זבחים הראויים לפסח ושחטם לשם פסח נחלקו ר"א ור' יהושע וזה כדעת ר"ש שלר"מ אפילו השוחט ראויים או לשם אימורי ציבור פטור, ולר"ש נחלקו בזה ר"א ור' יהושע, ורב ביבי אמר שר"מ פוטר אפילו שחט עגל שלמים לשם פסח ור' זירא אומר שר' יוחנן אמר שר"מ מודה בבעלי מומין ויש לחלק שבבעלי מומין אינו טרוד בהקרבתם אך עגל שלמים הוא עומד להקרבה, רבא שאל את ר"נ במקרה ששחט חולין לשם פסח לדעת ר"מ ואמר ר"נ שר"מ פוטר בזה, ומה שר' יוחנן אמר בדעת ר"מ שחייב בבעלי מומין כי הוא לא מחליפם בקרבן אך חולין מתחלף בקרבן, ומה שאמר רב ביבי שר"מ פטר גם עגל

דף עא לעולא לא יוצאים בשלמים ידי חגיגה כיון שהיא דבר שבחובה שבא רק מחולין, ויש להוכיח ששינוי בברייתא שמוהיית אך שמת לומדים לרבות ליל יו"ט האחרון לשמחה ואין לרבות ליל יו"ט ראשון שכתוב אך ומשמע שזה בגלל שאין לו במה לשמוח, ויש לדחות שהסיבה היא כמו שהברייתא ממשיכה שמרבים ליל יו"ט האחרון שיש שמחה לפניו וביו"ט ראשון אין שמחה לפניו, ורב יוסף מקשה ששינוי בברייתא שיוצא ידי שמחה בחגיגת י"ד ולא משום חגיגה אף שאין זה זביחה בשעת שמחה, ורב אידי בר אבין מעמיד שחיכה ושחטה ביו"ט, ורב אשי מוכיח כדבריו, שאם נאמר שזה לבן תימא א"כ היא נפסלת בלינה, ורבא מקשה מהמשנה שההלל והשמחה שמונה ימים וכשחל יו"ט בשבת אין ח' ימים של שמחה, ורב הונא בר רב יהושע אומר שישמח בשעירי הרגלים, ורבא דוחה שהם נאכלים חיים בשבת ואין בזה שמחה ועוד שהוא נאכל רק ע"י כהנים, ורב פפא אומר שמשמחו בכסות נקיה וביין ישן, ורבין אמר בשם ר"א שיוצא ידי שמחה בשלמים ששחטם בערב יו"ט ולא צריך זביחה בשעת שמחה ואינו יוצא בה ידי חגיגה כי דבר שבחובה בא רק מחולין, ואין להקשות מהברייתא שבלי ליל יו"ט ראשון אין שמחה כי אין לו במה ישמח, ששם הסיבה היא כהמשך דברי הברייתא שבלי ליל יו"ט ראשון אין שמחה לפניו.

רב כהנא אומר שאימורי חגיגת ט"ו נפסלים בלינה שכתוב ולא ילין חלב חגי עד בוקר ואח"כ נאמר ראשית שבבוקר ראשון עובר עליו בלינה, ורב יוסף מקשה שלדבריו אם לא היה כתוב ראשית היינו אומרים שבוקר הכוונה לבוקר שני וזה לא יתכן שהבשר נפסל כבר בשקיעה והאימורים רק בבוקר, ואב"י רצה להוכיח מר"א בן עזריה שאומר שפסח נפסל בחצות ואימוריו נפסלים רק בבוקר, ורבא אומר שהיה קשה לרב יוסף שאין יתכן שלבשר עצמו לא צריך ראשית ואילו האימורין נפסלים בבוקר ראשון שבברייתא למדו מלא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבוקר שחגיגת י"ד נאכלת לב' ימים, **עמוד ב** ואין לומר שרק ליום ולילה כי כבר כתוב ביום הראשון לבוקר א"כ הכוונה לבוקר שני, ואין לומר שהכוונה לבוקר ראשון ומה שכתוב שחגיגה נאכלת לב' ימים זה בשאר חגיגות חוץ מזו, שלומדים מהפסוק אם נדר או נדבה לרבות חגיגת י"ד שנאכלת לב' ימים, ומה שכתוב בברייתא שלכאורה הפסוק ידבר על בוקר ראשון וכבר כתוב בתחילת הברייתא שלומדים מביום הראשון לבוקר שזה בוקר שני, יש לבאר שכוונת הברייתא שלא נאמר שהפסוק מדבר על ב' חגיגות וכל אחת לבוקר שלה אך כיון שלומדים מאם נדר או נדבה שחגיגה נאכלת לב' ימים, ועל חגיגת ט"ו כבר נאמר במקום אחר שנאכלת לב' ימים א"כ הפסוק מלמד שגם חגיגת י"ד נאכלת לב' ימים שכשכתוב ביום הראשון לבוקר הוא בוקר שני, ולפ"ז במקום שכתוב בוקר סתם הוא בוקר ראשון גם בלי ראשית ולכן באימורים יש פסול אחר בוקר ראשון.

משנה שחט פסח בשבת שלא לשמו חייב חטאת ושאר זבחים ששחטם בשבת לשם פסח אם אינם ראויים לפסח חייב חטאת ואם הם ראויים לר"א חייב חטאת, ולר' יהושע פטור, ור"א הוכיח שפסח שהוא מותר לשמו חייב בשבת אם שינה שמו, זבחים שגם לשמם אסורים ודאי שחייב אם שינה שמם, ור' יהושע דוחה שחייב על פסח כי שינהו לדבר האסור אך זבחים ששינו לשם פסח הוא דבר המותר והיה פטור, ור"א מוכיח מאימורי ציבור שמוותרים לשמם והשוחט לשמם חייב, ור' יהושע דחה שלאמורי ציבור יש קצבה אך לפסח אין קצבה

שלמים כי הוא טרוד בו ובחולין אינו טרוד, יש לומר שטרוד פטור גם כשאינו מתחלף ובמתחלף פטור גם באינו טרוד, ובבעלי מומין אינו טרוד וגם לא מחליפם בקרבן.

ר' זירא ורב שמואל בר רב יצחק ישבו בפתח ביתו של רב שמואל בר רב יצחק, ואמרו בשם ר"ל שאם התחלף לו שפוד נותר בשפוד צלי ואכלו חייב, ור' יוחנן אומר שאם בעל אשתו נדה חייב אך אם בעל יבמתו נדה פטור ויש אומרים שלפ"ז ודאי חייב בנותר כיון שלא קיים מצוה, ויש אומרים שבנותר פטור כיון שביבמה אין לו את מי לשאול, אך יכול לשאול אותה אם היא נדה, ור' יוחנן פטר ביבמה ובאשתו נדה לא פטר, ואין לומר שיש לו מצות פרו ורבו שמדובר במעוברת, ואף שיש שמחת עונה מדובר שלא בשעת עונתה, אך קשה שרביא אומר שתמיד יש מצות עונה ויש להעמיד בסמוך לווסתה שאין מצוות עונה וביבמתו פטור כי הוא בוש מלשאול אותה ומאשתו אינו מתבייש, ולכאורה ר' יוחנן כדעת ר' יוסי שהנוטל לולב בשבת ברה"ר פטור כי הוציא ברשות, אך יש לדחות ששם זמנו בהול משא"כ ביבמה, ואין לומר שזה כדעת ר' יהושע בתינוקות שמלו, כי גם שם זמנו בהול, אלא הוא סובר כדעת ר' יהושע בתרומה שמי שאכל תרומה ונודע שהוא בן גרושה וחלוצה לר"א חייב קרן וחומש ולר' יהושע פטור שהוא עסוק במצוה אך יש לחלק שר' יהושע פטר בתרומת חמץ בערב פסח שזמנה בהול או שתרומה נקראת עבודה ומי שנודע שהוא בן גרושה או חלוצה לת"ק עבודתו פסולה ור' יהושע מכשיר בדיעבד, והוא למד מהפסוק **ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה**, ותרומה נקראת עבודה כמו שרואים במעשה שר' טרפון לא בא לביהמ"ד ולמחרת מצאו ר"ג ואמר לו מדוע לא באת אתמול אמר לו עבודה עבדתי אמר לו דבריך דברי תימה שאין עבודה בזמן הזה, אמר ר' טרפון

דף עג שאכילת תרומה היא כעבודה בביהמ"ק שכתוב עבודת מתנה אתן את כהונתכם והזר הקרב יומת.

שחטו בשבת שלא לאוכליו חייב לכאורה זה פשוט שאם הקרבן פסול ממילא חייב עליו חטאת, יש לומר שכתבו חייב אגב הסיפא שכתוב פטור, ולכאורה פשוט שפטור כשהוא כשר, אלא אגב שכתוב שלא לשמו בשבת חייב כתבו גם שלא לאוכליו, וכתבו את זה שיש בזה מחלוקת ר"א ור' יהושע.

רב הונא בר חנינא אמר לבנו שכשיגיע לרב זריקה ישאל אותו למ"ד שהמקלקל בחבורה פטור מדוע חייב בשחטו שלא לאוכליו הרי אין בזה תיקון, אמר לו שתיקנו שאם עלה לא ירד, ובשחטו ונמצא בעל מום תיקנו שלא ירד במום של דוקין שבעין לדעת ר"ע, שאם עלו לא ירדו, ושחטו ונמצא טריפה בסתר משמע שבגלוי יהיה חייב ותיקנו שהוציאו מידי נבילה, ורבינא הקשה מהמשנה שהשוחט חטאת בחוץ לע"ז חייב ג' חטאות ולכאורה אין בזה תיקון, ור' עזירא אומר שיש תיקון שהוציאו מאיסור אבר מן החי.

רב אומר שאשם שניתק לרעה ושחטו סתם כשר לעולה, שאין צריך לעוקרו מאשם ובלא ניתק לרעה אינו יצא בו לעולה גזירה אחר כפרה משום לפני כפרה, ויש לזה ראייה מהמשנה שאשם שמתו או התכפרו בעליו ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה, ולר"א ימות ולר' יהושע ימכר ויביא בדמיו עולה, ומשמע שהוא עצמו לא קרב עולה שגוזרים אחר שהתכפרו משום קודם שהתכפרו, ורב חסדא הוכיח ממשנתנו שאם שחט פסח ונודע שמשכו ממנו הבעלים את ידם חייב חטאת, **עמוד ב** ושנו בברייתא שבחול ישרף מיד ואם צריך עקירה מובן שכיון שהוא פסח ללא בעלים זה פסול בגופו וישרף מיד, אך אם לא צריך עקירה וזה שלמים ממילא וא"כ הפסול הוא רק בגלל שנשחט אחר תמיד של בין הערבים, ודבר שפסולו מחמת דבר אחר ישרף רק אחר עיבור צורה, ויש לבאר בדברי רב שלא שחטו סתם אלא שחטו לשם עולה שצריך עקירה, ולדעת רב חייא בר גמדה שאמר לעיל שאמרו החבורה שהפסח לא נדחה

כי היו הבעלים טמאי מתים ולכן צריך עקירה, ומשמע שתמיד לא צריך לעקור את הפסח לשם שלמים, ורב הונא בר רב יהושע מבאר שמדובר שהפרישו קודם חצות ומתו הבעלים אחר חצות שהוא נקרא שנראה ונדחה ואינו נראה, אך אם מבארים את דעת רב יהיה קשה, שרב עצמו סובר שבעלי חיים לא נדחים, ורב פפא מבאר שזה לדעת ר"א שסובר שהשוחט אחרים לשם פסח פסול ולכן זה נקרא פסולו בגופו, אך ר"א עצמו סובר שחייב חטאת כי טועה בדבר מצוה גם חייב, ורב יוסף בר רב סלא חסידא באר שזה כדעת יוסף בן חונאי שהנשחטים לשם פסח וחטאת פסולים ולכן זה פסולו בגופו וישרף מיד ולענין פטור חטאת בטועה במצוה הוא סובר כר' יהושע, ורב אשי מבאר שרב סובר כר' ישמעאל בן ר' יוחנן בן ברוקה שאם יש שהות ביום לדעת אם משכו הבעלים את ידיהם מהקרבן או שמתו או שנטמאו יעשו להם עיבור צורה וילינו ואח"כ ישרפו אותם, ומשמע שהוא סובר שלא צריך עקירה, אך יתכן כמו מי ששנה לפני רבה בר אבוה שגם פיגול צריך עיבור צורה שלומדים עון עון מנותר שאם לא כן בנטמאו בעלים פשוט שצריך עקירה כמו שאמר ר' חייא בר גמדה כי זה ראוי לפסח שני, אלא יש לחזור לתירוץ שזה כדעת יוסף בן חונאי.

דף עד

פרק כיצד צולין

משנה סדר צליית הפסח הוא שמביאים שפוד של רימון ותוחבו לפיו של הפסח עד נקביו, לר' יוסי הגלילי נותן כרעיו ובני מעיו לתוכו ולר"ע זה נקרא בישול אלא תולה אותם מבחוץ, לא צולים הפסח על שפוד או אסכלא, ור' צדוק אמר שהיה מעשה בר"ג שאמר לטבי עבדו צא ובשל לנו הפסח על האסכלא. **גמרא** לא צולים בשפוד של מתכת כיון שמתכת אם חם מקצתו חם כולו ונצלה מחמת השפוד, והתורה אמרה **צלי אש** ולא מדבר אחר, ולא יביא מעץ דקל כיון שיש לו חריצים הוא מוציא מים ונהיה כמבושל, ולא יביא של אלון חרוב או שקמה כי יש להם קשרים ומוציאים מים, והקשרים של רימון הם חלקים ואינם מוציאים מים או שמדובר בנטיעה בת שנתה שאין לה קשרים, ואף שיש חתך בעץ שמוציא לחות צריך לומר שמוציא אותו מחוץ לתנור, ר' יהודה חולק על דין המשנה ולדעתו כמו שעץ לא נשרף כך מתכת אינו מרתיח, ואמרו לו שבמתכת חם מקצתו חם כולו ובעץ לא חם כולו.

ר' **ישמעאל** קרא לצליית הפסח תוך תוך ור' טרפון קרא לו גדי מקולס, ונאמר על גדי מקולס שנצלה כאחד שאסור לאכלו בליל פסח בזמן הזה, ואם נחתך ממנו אבר או שהתבשל ממנו אבר הוא לא נקרא מקולס, ולכאורה אם כשנחתך מה שנצלה עמו אינו מקולס ק"ו כשהתבשל אבר ורב ששת מעמיד שבשלו במחובר.

רבה אומר שמולייטא שהוא בשר ממולא, מותרת באכילה, ואביי מקשה שהיא בולעת דם ואמר רבה שכמו שהיא בולעת כך היא מוציאה, ולכאורה מוכח כן ממה ששנינו שצולה הפסח עם בני מעיו ומשמע שפולט מה שבולע, ויש לחלק ששם בית השחיטה חלול ולכן זב ממנו הדם, **עמוד ב** ולכאורה יש להוכיח ממה ששנינו שאת הלב קורעים ואח"כ מוציא דמו ואם לא קרעו קורע אחר הבישול והוא מותר, ומשמע שפלט מה שבלע, ויש לחלק שלב הוא חלק ואינו בולע, ולכאורה יש להוכיח שרכיב הגדול הכיין לרב בן גוזל עם בצק ואמר רב שאם הבצק טעים תן לי ממנו, יש לומר שמדובר בעיסת סולת שמתפרר ואינו בולע, ומה שרבא הגיע לריש גלותא ונתנו לו ברוז עם עיסה ואמר שאילולא שהוא צלול לא היה אוכל ממנו, ואם נאמר שכבולעו כך פולטו יהיה מותר גם באינו צלול, יש לומר שהיה שם קמח לבן שהוא קשה ואינו פולט, ולהלכה עיסת סולת בין האדים בין שלא מותר, של קמח לבן אם הוא צלול כזו לבן מותר ואם לא אסור, ושל שאר קמחים האדים אסור לא

האדים מותר. והמתיר מולייתא יתיר אפילו פיה למעלה והאוסר יאסור אפילו פיה למטה, ולהלכה מולייתא מותר בפיה למעלה. בכל מקום שנחלקו רב אחא ורבינא רב אחא מחמיר ורבינא מקל והלכה כרבינא, ובג' מקומות רב אחא הקל ורבינא החמיר והלכה כרב אחא, א. אומצא שהאדימה אם חתכו ומלחו מותר גם לקדירה, וכן אם עשאו בשפוד, ובהניחו על גחלים רב אחא מקל שהדם זב ורבינא אוסר כיון שהדם נצמת שם, ב. ביצי זכר שחתכם ומלחם מותרים לבשל בקדירה ובשפוד מותרים, ועל גחלים לרב אחא מותר ולרבינא אסור, ג. חוטים של בית השחיטה מותרים אחר מליחה לבישול, ואם תלה בשפוד אם בית השחיטה למטה מותר שהדם זב, ועל גחלים נחלקו רבינא אוסר שהדם נצמת ורב אחא מתיר שהוא זב, אומצא שהאדימה המוהל שלה אסור ואם לא האדימה המוהל שלה מותר, ולרבינא גם כשלא האדימה אסור המוהל שלה כי אי אפשר שאין שם שורות של דם, מר בר אמימר אמר לרב אשי שאביו אכלם ויש אומרים שרב אשי עצמו אכלם, מר בר אמימר אמר שאביו לא חלט שוב בחומץ שכבר חלט בו צלי פעם אחת ואינו דומה לחומץ חלש שמותר לחלוט בו כיון שיש בו את טעם הפרי

דף עה ואם חלט צלי פעם אחת כבר נגמר טעם הפרי מהחומץ.

המשנה לא הביאה מעשה מר' צדוק לסתור אלא יש להוסיף במשנה שבאסכלא מנוקבת מותר לצלות, וכן אמר ר'ג לעבדו שיצלה באסכלא מנוקבת.

רב חיננא בר רב אידי שאל את רב אדא בר אהבה בדין של תנור שהוסק בקליפות ערלה וגרפו ואפה בו את הפת לדעת האוסר כשאינו גרוף, אמר רב אדא שהפת מותרת ואף שר' יוחנן אמר שתנור שהסיקו וגרפו וצלה בו הפסח זה לא נקרא צלי אש שכתוב **צלי אש** פעמיים ומשמע שאילולא שהיה כתוב פעמיים תנור גרוף הוא בכלל צלי אש, ויש לומר שהתורה גילתה בפסח ולומדים משם שאינו צלי, או שהתורה כתבה צלי אש פעמים ולולא כן היינו אומרים שגם גרפו נקרא צלי אש, אך לענין ערלה התורה הקפידה על עצים של איסור וכשהתנור גרוף אין את האיסור.

לדעת רבי הניח הפסח על גחלים נקרא צלי אש ורב אחדובי בר אמי הקשה ששנינו לענין צרעת של מכוות אש שאם נכווה בגחלת ברמץ בגפסית וסיד רותח וכל דבר הבא מהאש לרבות מים חמים שכתוב **מכוה** פעמיים לרבות, ומשמע שלולא הריבוי גחלים אינם נקראים אש, ואמר רב חסדא שגחלת עץ ודאי נקראת אש והברייתא מרבה גחלת של מתכת, ואמנם לענין בת כהן ריבו גחלת מתכת שהיא אש שעושים פתילה של אבר, יש לומר ששם כתוב **באש תשרף** לרבות שריפה הבאה מהאש וכ"ש אש עצמה ולא שורפים אותה בחבילי זמורות שלומדים **שריפה שריפה** מבני אהרן ששם היה שריפת נשמה והגוף קיים, ולא משקים אותה בחמי האור שר' אמר ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה, וצריך להגיע לגזירה שווה שבלעדיה היינו אומרים ששריפת נשמה וגוף קיים לא נקרא שריפה, וכדי שלא יהיה יסורים במיתה ירבו לה חבילי זמורות ותמות מהר, ומבאש לומדים למעט אבר בעיקרו שאינו שריפה, ורב ירמיה שאל שאם מרכים **מבאש** כל מה שבא מחמת אש ובפרים הנשרפים כתוב **ושרף באש** ולמדו מזה שלא ישרוף בסיד וגיפסיס רותח, ויש לומר שלגבי בת כהן כתוב בתחילה **באש** ואח"כ ריבו כל שריפות שבאות מחמת האש אך בפרים הנשרפים כתוב **ושרף על עצים באש** וכתוב אש בסוף שדוקא אש ולא דבר אחר ואף ששם כתוב ישרף בסוף **עמוד ב על שפך הדשן ישרף** זה נצרך ללמד שישרף שם גם כשאין שם דשן וגם שמספיק שיוצת האור ברובו, רבינא מבאר שיש לגרוס במכוות אש שאין לי אלא נכוה באש ובגחלת, נכוה בסיד וגיפסיס ובכל דבר שבא מחמת האור לרבות חמי האור ולומדים מהכפילות מכוה מכוה ריבה, ורבא מקשה שבגחלי יו"כ כתוב **גחלי** ושנינו יכול אפילו עוממות

ת"ל **אש** וא"כ לכאורה צריך שלהבת, ת"ל גחלי שמביא מהלוחשות, ומשמע ששאר גחלים אינם אש, אך קשה שיש סתירה מיניה וביה שכתוב יכול עוממות ומשמע שלוחשות הם אש, ואח"כ כתוב יכול שלהבת ומשמע שלוחשות אינם אש, ורב ששת מבאר שבתחילה אומרים יכול בין לוחשות בין עוממות ת"ל **אש**, אך א"כ רק שלהבת ת"ל **גחלי** שמביא לוחשות, ומוכח שגחלים אינם אש, ואביי מבאר שכתוב **גחלי** יכול עוממות ולא לוחשות ת"ל **אש**, ואין לומר שיביא גחלת או שלהבת, ת"ל **גחלי** שיביא מהלוחשות, ורבה מקשה איך יתכן שלהבת ללא גחלת, ויש להעמיד ששם שמן בכלי ותלה בו אש אך לזה לכאורה לא צריך פסוק למעט כי לא עושים כך אפילו לפני מלך בשר ודם, ק"ו לפני מלך מלכי המלכים, ורבא מבאר שכשכתוב **גחלי** יתכן לומר עוממות ולא לוחשות ת"ל **אש**, אך א"כ יביא חצי גחלת חצי שלהבת, ועד שנכנס לפנים כולה גחלת, ת"ל **ולקח מלא המחטה גחלי אש מעל המזבח** שמשעת לקיחה יהיה גחלים, והסתפקו בברייתא אם כתוב עוממות בע' או בא' ור' יצחק הביא פסוק **ארזים לא עממהו בגן אלוקים**.

משנה פסח שנגע בחרס של התנור יקלוף מקום הנגיעה, וכן אם נטף מרוטבו על החרס וחזר אליו יטול את מקומו ואם נטף מרוטבו על סולת יקמוץ את מקומו, ואם סכו בשמן של תרומה אם הם חבורת כהנים יכולים לאוכלו ואם יש בהם ישראל אם הוא חי ידיחנו ואם נצלה יקלוף את החיצון, סכו בשמן של מעשר שני לא יחשבנו בדמיו על בני חבורה שאין לפדות מעשר שני בירושלים. **גמרא** מאכל בשר חם שנפל לחלב רותח אסור לכו"ע

דף עו צונן שנפל לצונן מותר לכו"ע, חם לצונן או צונן לחם, לרב, העליון גובר ולשמאל התחתון גובר, ולכאורה יש ראייה מהמשנה שנטף מרוטבו על החרס וחזר אליו יקלוף ולכאורה מדובר בחרס צונן וזה מובן לדעת רב שהרוטב העליון מרתיח את החרס והוא מרתיח את הרוטב חזרה והפסח נצלה מחמימות החרס וזה צלי מחמת דבר אחר, אך לשמואל אינו מובן כיון שהחרס התחתון מצנן את הרוטב ואין צריך נטילה, ויש לבאר כדברי ר' ירמיה שהיתה הסולת רותחת, ומה שכתוב בסיפא שאם נטף מרוטבו על הסולת יקמוץ את מקומו לכאורה זה מובן רק לדעת רב שהסולת היתה צוננת אלא שהרוטב חיממה ואח"כ חזרה לרוטב והוא נצלה מחמימות הסולת והוא צלי מחמת דבר אחר, אך לשמואל שהתחתון גובר הסולת מקררת את הרוטב א"כ לא צריך לקמוץ את מקומו, וניתן לומר שהסולת היתה רותחת, אך יש להוכיח מהסיפא שסכו בשמן תרומה לכאורה זה רק לרב מובן שמספיק קליפה כי התחתון ציננו אך לשמואל שהעליון גובר א"כ הוא נבלע בצלי ולא מספיק לקלפו שהרי הוא בלע, ויש לומר שבסיכה אין חשיבות שעושים אותה במשהו, ויש ברייתא כשמואל שחם לצונן מדיח, ולכאורה צריך קליפה כי עד שמתקרר בולע קצת וצריך לגרוס חם לצונן יקלוף וצונן לצונן מדיח, ובברייתא אחרת שנינו שבשר רותח שנפל לחלב רותח או צונן שנפל לחם אסור חם לצונן וצונן לצונן מדיח, וצריך לגרוס שחם לצונן קולף כי עד שמתקרר בולע קצת, ורב הונא אומר שצונן לצונן מדיח רק כשלא מלחו כי אם מלחו אסור שהרי שמואל אמר שמליח כרותח וכבוש כמבושל, ורבא מוסיף שזה רק כשאינו נאכל מחמת מלחו, אך אם עדיין נאכל כשהמלח עליו הוא נחשב צונן.

בן גוזל אחד נפל לכד של כותח והתירו רב חיננא בר רבא מפשרוניה, ורבא אמר שרק אדם גדול כמותו יכול להתיר כי שמואל אסר דבר מליח רק כשאינו נאכל מחמת מלחו וכותח נאכל למרות שהוא מלוח, וכל זה באינו מבושל ואם הוא צלוי צריך לקלוף ודוקא כשאין בו בקעים ואם יש בקעים הוא בולע ואסור וכן אם תבלו בתבלין אסור.

עמוד ב רב אומר שבשר שחוטא שמן שבישלו עם בשר נבילה כחוש נאסר כי מתפטמים אחד מהשני, וללוי אפילו אם בשר

שחוטה כחוש התבשל עם נבילה שמן מותר כי זה רק ריחא ואינו אוסר ולוי הקל אצל ריש גלותא בגדי שהתבשל עם דבר אחר, ויש להקשות ששנינו בברייתא שלא צולים יחד ב' פסחים מפני תערובת ומשמע בגלל תערובת טעמים, ויש לומר שאסרו בגלל תערובת גופים, ויש להביא לכך ראייה שכתוב שם אפילו גדי וטלה ואם זה תערובת טעם מה החידוש יותר בגדי וטלה, אלא משמע שזה בגלל תערובת הגופים, וזה לא ראייה גמורה ללוי שניתן לומר שצלאו כמו ב' קדירות באופן שאין ריח, ורב יבאר בברייתא שלא צולים יחד ב' פסחים מפני תערובת טעמים ואסור אפילו כשאין ריח משום תערובת הגופים ואפילו גדי וטלה, ורב מרי אומר שזה כמחלוקת תנאים לענין רודה פת חמה שנתנה על חבית תרומה לר"מ אסור ור' יהודה מתיר ור' יוסי מתיר בחיטים ואסור בשעורים כי הם שואבות, וא"כ ר"מ סובר שהריח אוסר ולר' יהודה אינו אוסר ורב יבאר שלכו"ע הריח אוסר ומחלוקתם כדברי ר"ל שאם הפת חמה והחבית פתוחה אסור לכו"ע ואם הפת צוננת והחבית סתומה לכו"ע מותר, ונחלקו בפת חמה וחבית סתומה או פת צוננת וחבית פתוחה וב' פסחים זה כחבית פתוחה ופת חמה.

רב כהנא אמר שרב חיננא סבא אסר לאכול עם כותח פת שנאפתה עם בשר צלי. ורבא מפרזיקיא אסר לאכול בכותח דג שנצלה עם בשר, ומר בר רב אשי אמר שזה אסור לגמרי באכילה שזה יכול להביא צרעת.

משנה חמשה דברים באים בטומאה אך לא אוכלים אותם, עומר שתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי ציבור ושעירי ר"ח, אך פסח כבא בטומאה נאכל כי הוא עשוי לכך לאוכלו. **גמרא** המשנה מונה ה' למעט חגיגת ט"ו שהיינו אומרים שזה קרבן ציבור וקבוע לו זמן א"כ יבא בטומאה אך כיון שבא כל ז' אינו דוחה שבת וממילא אינו דוחה טומאה ולא מנו שעירי רגלים כי כבר שנו זבחי שלמי ציבור

דף עז וכתבו שעירי ר"ח לחדש שדוחים טומאה אף שלא כתוב בהם מועד אך ר"ח נקרא מועד כדברי אביי שתמוז של השנה ששלחו מרגלים היה מלא שכתוב **קרא עלי מועד לשבור בחורי**, וכולם דוחים טומאה שלומדים ממועד, שכתוב **וידבר משה את מועדי ה'** שרק בפסח ותמיד למדנו שדוחה טומאה שכתוב בהם **במועדו** אפילו בשבת ואפילו בטומאה, ושאר קרבנות ציבור לומדים מהפסוק **אלה תעשו לה' במועדיכם** ועומר והקרב עמו ושתי הלחם לומדים **מוידבר משה את מועדי ה'** שכולם נקראים מועד, ואם היה כתוב רק תמיד לא היינו לומדים ממנו שהוא תדיר וכליל, ואם היה כתוב רק פסח היינו אומרים שרק פסח שהוא בכרת דוחה ולא אחרים, ואם היו כתובים תמיד ופסח היינו אומרים שיש בהם צד חמור של תדיר כליל וכרת ולא היינו לומדים האחרים, ואם היה כתוב בשעירי רגלים היינו אומרים שרק הם שבאים לכפר ולא היינו לומדים עומר ושתי הלחם שהם באים להתיר חדש, ואם היה כתוב עומר ושתי הלחם היינו אומרים שרק אלו שבאים להתיר דוחים טומאה ולא האחרים, ויוצא שלכו"ע טומאה דחוייה בציבור ולכן צריך ריצוי ציץ שרק ר' יהודה סובר שטומאה הותרה ששנינו שר"ש אמר שציץ מרצה אפילו אינו על מצח הכהן ולר' יהודה מרצה רק עודה על מצחו ור"ש הוכיח מיוה"כ שמרצה גם באינו על מצחו, ואמר ר' יהודה הנח ליוה"כ שטומאה הותרה בציבור, וא"כ ר"ש סובר שטומאה דחוייה היא בציבור ולכו"ע הציץ לא מרצה להתיר לאכילה ורק לר"א ציץ מרצה גם לאכילה ולר' יוסי ציץ אינו מרצה על אכילה.

לכאורה המשנה לא כר' יהושע שדרש בפסוק **ועשית עולתיך הבשר והדם** שאם אין בשר אין דם ואם אין דם אין בשר, ולר"א זורקים דם גם כשהבשר נטמא שכתוב **ודם זבחיך ישפך**, ומועשית עולתיך הבשר והדם לומדים שכמו שהדם בזריקה כך הבשר בזריקה שהיה כעין לול קטן בין כבש למזבח, ור' יהושע לומד ממה שכתוב **והבשר תאכל יחד עם ודם זבחיך ישפך עמוד**